

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до статті 191 Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності осіб, які займають відповідальне і особливо відповідальне становище, за вчинення корупційних злочинів)
(реєстр. № 2385а від 16 липня 2015 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 02 лютого 2016 року (протокол № 42) на відповідність Конституції України проекту Закону про внесення змін до статті 191 Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності осіб, які займають відповідальне і особливо відповідальне становище, за вчинення корупційних злочинів) (реєстр. № 2385а від 16 липня 2015 року), поданий народним депутатом України Заставним Р.Й. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблений з метою оптимізації кримінально-процесуального механізму протидії та запобігання злочинності у сфері службової діяльності.

Для досягнення мети автором пропонується доповнити диспозиції статті 191 Кримінального кодексу України (далі – КК України) новими кваліфікуючими ознаками, які стосуються суб'єкта вчинення злочину, а саме вчинення даного злочину службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище. Також пропонується в примітках даної статті визначити поняття таких осіб.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Основним Законом України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), в Україні визнається і діє принцип верховенства права, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

У преамбулі Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією від 27 січня 1999 року наголошується, що корупція загрожує правопорядку, демократії та правам людини, руйнує належне управління, чесність та соціальну справедливість, перешкоджає конкуренції та

економічному розвитку, загрожує стабільності демократичних інститутів і моральним засадам суспільства. Зокрема, статтею 7 Закону України «Про основи національної безпеки України» визначено, що поширення корупції в органах державної влади є загрозою національній безпеці у сфері державної безпеки.

Відповідно до положень зазначеної Конвенції основною метою державної політики у галузі боротьби з корупцією є створення дійової системи запобігання і протидії корупції, виявлення та подолання її соціальних передумов і наслідків, викриття корупційних діянь, обов'язкової відповідальності винних у їх вчиненні.

Ефективна боротьба з корупційними правопорушеннями повинна здійснюватися всіма наявними правовими засобами, зокрема держава має вживати заходи кримінально-правового характеру.

Відповідно до частини першої статті 5 Конвенції ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 року кожна Держава-учасниця, згідно з основоположними принципами своєї правової системи, розробляє й здійснює або проводить ефективну скоординовану політику протидії корупції, яка сприяє участі суспільства і яка відображає принципи правопорядку, належного управління державними справами й державним майном, чесності й непідкупності, прозорості й відповідальності.

Згідно положень статті 45 КК України злочин, передбачений статтею 191 зазначеного Кодексу, а саме привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем, відноситься до категорії корупційних злочинів.

Автором Законопроекту пропонується розширити суб'єктний склад даного злочину, доповнивши диспозицію частин другої-третьої статті 191 КК України особами, які займають відповідальне становище та особливо відповідальне становище.

Згідно з пунктом 22 частини першої статті 92 Основного Закону України діяння, які є злочинами, та відповідальність за них визначається виключно законами. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, злочином та міру відповідальності за нього (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 30 травня 2001 року № 7-рп (справа про відповідальність юридичних осіб).

Згідно вимоги статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Верховна Рада України -- єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статті 191 Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності осіб, які займають відповідальне і особливо відповідальне становище, за вчинення корупційних злочинів) (реєстр. № 2385а від 16 липня 2015 року), поданий народним депутатом України Заставним Р.Й., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ